

Geen zin door de pil: feit of fabel?

Achtergrond: De eerste contraceptiepil verscheen op de markt in 1960. Pas in de late jaren '80 stelde de WHO John Bancroft aan om een reeks studies naar seksuele gezondheid en de pil te voeren. Deze groep vond dat (1) seksuele effecten bij pilgebruiksters bestaan, (2) dat seksuele en emotionele effecten de belangrijkste reden zijn voor pilstop, en (3) dat pilgebruik zorgt voor een afvlakking van het seksueel verlangen doorheen een contraceptieve cyclus. In de voorbije decennia werden nog verschillende andere vormen van hormonale contraceptie (HC) op de markt geïntroduceerd. Terwijl medische bijwerkingen van HC intussen goed gedocumenteerd zijn, blijft het onderzoek naar seksuele effecten van HC na al deze tijd niet alleen schaars, maar ook van beperkte methodologische waarde.

Resultaten: Naast genetische en product-factoren, is tevens een rol weggelegd voor individuele en partnerfactoren in het seksueel verlangen van contraceptiegebruiksters. HC-gebruiksters (in een heteroseksuele relatie) rapporteren bijvoorbeeld een sterker seksueel verlangen bij gebruik van de vaginale ring en sterker verlangen bij de partner (Elaut et al, 2012). Een tweede studie bevestigt nu ook prospectief dat er het seksueel verlangen van pilgebruiksters inderdaad 'afgevlakt' wordt tijdens de contraceptieve cyclus (in tegenstelling tot de ovulatoire piek in de menstruele cyclus) (Elaut et al, 2016). Bovendien bevestigt deze laatste studie dat seksueel verlangen en seksueel gedrag niet per definitie samengaan.

Discussie: Deze recente studies bevestigen het pleidooi voor een biopsychosociale aanpak in dit studiedomein. Hulpverleners zijn niet steeds goed ingelicht omtrent de stand van zaken in dit onderzoeksveld. Hierdoor krijgen vrouwen vaak tegenstrijdige informatie aangereikt bij het ter sprake brengen van (mogelijks) contraceptiegerelateerde seksuele klachten. Er worden klinische implicaties besproken, opdat hulpverleners (huisartsen, gynaecologen, seksuologen etc) deze resultaten dadelijk kunnen integreren in hun praktijk tijdens 'contraceptieve counseling'.

Referenties

Elaut, E.; Buysse, A.; De Sutter, P.; De Cuypere, G.; Gerris, J. ; Deschepper, E. & T'Sjoen, G. (2012).

Relation of androgen sensitivity and mood to sexual desire in hormonal contraception users.

Contraception (85), 470-479

Elaut, E.; Buysse, A.; De Sutter, P.; Gerris, J., De Cuypere, G. & T'Sjoen, G. (2016). Cycle-related changes in mood, sexual desire, and sexual activity in oral contraception-using and non-hormonal contraception-using couples. *Journal of Sex Research*, 53(1), 126-136.

Contactinfo:

Els Elaut, UZ Gent, Centrum voor Seksuologie en Gender

Els.elaut@ugent.be